

Høreapparthistorie

Hørerør.

Hørerør til å bære på øret.

Bærbart høreapparat fra 1910.

Kroppsbåret apparat fra 1953.

Nytt fra Hørselssentralen

Kommunesamarbeid

Åtte kommuner har svart Hørselssentralens brev med spørsmål om samarbeid kommune – Hørselssentral. Et sammendrag av svarene finnes på side 2 og 3.

Informasjon til saltenkommunene

Hørselssentralen har deltatt på samarbeidsmøte 9. oktober mellom NSS og saltenkommunene. Tema på møtet var bl.a. ny organisering av sykehusene, erfaringer med rehabiliteringskontaktene, og Hørselssentralens rolle i forhold til samarbeid med kommunene.

Informasjon til Fauske kommune

Hørselssentralen orienterte om Hørselssentralens arbeid i forhold til barn på kursdag på Fauske 10. oktober. Dette var et møte i "Delprosjekt kommune 2001", som er et brukermedvirkningsprosjekt rettet mot arbeid mot barn og unge. Ansvarlig er Statlig spesialpedagogisk støttesystem.

Prosjektet tar sikte på å utarbeide samarbeidsavtale mellom Fauske kommune og Møller kompetansesenter, bl.a. i form av en kompetanseutviklingsplan for ansatte og brukere i kommunen. ❖

Kurs for hørselshjelpere

Hørselshjelperne er HLFs frivillige hjelpere, som på likemansbasis tilbyr også praktisk hjelp i forbindelse med problemer med høreapparatene. Flere av lokallagene, bl.a. i Vefsn, Rana, Bodø og Narvik, har godt innarbeidete servicekontor, med fast åpningstid, hvor høreapparatbrukere kan søke hjelp.

Den 11. - 12. oktober ble det i Bodø arrangert videregående kurs for hørselshjelperne i fylket. I tillegg til HLFs egne forelesere, bidro Hjelpemiddelsentralen, Hørselssentralen og konsulent for hørselshemmede med faglig innhold. Hovedtemaer var rutiner ved hjelpemiddelformidling, forskrift om stønad til høreapparater, og nye høreapparater og deres funksjon. ❖

HØRSELSKONTAKTEN er et informasjonsblad til de kommunale hørselskontaktene i Nordland. Utgiver er Hjelpemiddelsentralen i Nordland og Hørselssentralen, Nordland sentralsykehus. Redaktør: Jan Erik Israelsen

Vi tar gjerne imot stoff fra hørselskontaktene, og tips om ting som vi bør ta opp.
Adresse: **Hørselssentralen, Nordland sentralsykehus, 8092 Bodø**

Samarbeid mellom kommunene og Hørselssentralen

I mars i år sendte Hørselssentralen en forespørsel til alle kommunene i fylket ved helse- og sosialsjefene angående samarbeid og kommunenes forventninger til Hørselssentralen i arbeidet med rehabilitering av hørselshemmede. Bakgrunnen for henvendelsen var føringene fra de statlige myndighetene når det gjelder medisinsk habilitering og rehabilitering, i "Veileder i habilitering og rehabilitering av mennesker med synstap og hørselstap", "Forskrift om habilitering og rehabilitering" og "Forskrift om individuelle planer", samt det opplæringsansvaret Hørselssentralen – som en del av spesialisthelsetjenesten – har gjennom Lov om spesialisthelsetjenester.

Åtte av kommunene har svart. Svarene er forsøkt systematisert nedenfor.

Hva kommunene forventer av den som tilpasser høreapparater

Ser vi på høreapparatilpasningen, har kommunene konkrete forventninger til arbeidet til den som tilpasser høreapparater.

- ❑ En skikkelig behovsutredning knyttet til høreapparatbruken – spesielt at høreapparatbruk sees i sammenheng med behov for andre hjelpemidler. Eks. at behov for teleslynge vurderes, slik at aiø-apparater alltid leveres med telespole.
- ❑ At brukerne henvises videre til kommunen (hørselskontakt eller tilsvarende) eller til HMS dersom en ser at høreapparat ikke er det rette. Ikke tilpass høreapparater for enhver pris.
- ❑ Nødvendig opplæring i bruk, inkludert trening i innsetting i øret.
- ❑ Vurdering av at brukerne har finmotoriske ferdigheter til å betjene de apparatene som velges.
- ❑ At brukerne "ikke slippes" før de har forståelse for bruk av høreapparatene – når fungerer de, når fungerer de ikke, osv. Tilstrekkelig informasjon om hva det innebærer å få høreapparater.
- ❑ At høreapparatilpasningen ikke avsluttes før brukeren sier seg fornøyd med apparatene.

- ❑ At høreapparatbrukerne skal vite hvor høreapparatene skal sendes for reparasjon, og at de skal vite hvor de får kjøpt batterier.
- ❑ At den kommunale hørselskontakten blir kontaktet for oppfølging og tilbakemelding.
- ❑ At den kommunale hørselskontakten blir kontaktet dersom det er behov for videre oppfølging lokalt.
- ❑ At de audiografene som arbeider utenfor NSS samarbeider nært med, at de bruker samme skjema for oppfølging etter 1 mnd. som Hørselssentralen, og at de gjør noe med de tilbakemeldingene de får.
- ❑ Sykehjemmet må få informasjon om oppfølging i forhold til høreapparatene dersom beboere får høreapparater.

Kommunenes forventninger til Hørselssentralen

- ❑ At Hørselssentralen gjennom kurs og praktisk veiledning tilbyr kommunen nødvendig opplæring om hørselshemming generelt og i bruk og stell av høreapparater, og at kursene primært gis ute i kommunene.
- ❑ At tilsvarende opplæring tilbys ansvarspersoner i alders- og sykehjem og i omsorgsboliger.
- ❑ At Hørselssentralen kan kartlegge brukernes behov og forutsetninger på henvendelse av kommunens rehabiliteringsteam.
- ❑ At kurs gjerne tilbys i samarbeid med Hjelpemiddelsentralens hørselsseksjon.
- ❑ At Hørselssentralen lager halvårs- eller årsplaner over kurs.

Hørselskontaktens rolle

Hvordan ser så kommunene den kommunale hørselskontaktens rolle i samarbeidet mellom kommunen og Hørselssentralen? Svarene her varierer selvfølgelig noe med størrelsen på kommunen. I små kommuner er

gjør høringskontakten også rehabiliteringskontakt og kontaktperson i forhold til andrelinjetjenesten også på andre områder enn hørsel. En kommune svarer at det ikke er mulig å frigjøre tid til arbeid som høringskontakt, fordi funksjonen ikke er innarbeidet i arbeidsoppgavene – kommunen har ikke satt av ressurser til høringskontaktsvisksomheten.

I det følgende er høringskontaktens rolle i forhold til hjelpemiddelsentralen og formidling av andre hjelpemidler enn høreapparater ikke tatt med.

- ❑ Alle mener at høringskontakten skal følge opp høreapparatbrukere en måned etter høreapparattilpasning, og gi tilbakemelding til den audiograf som har tilpasset høreapparatene på bakgrunn av hjemmebesøk hos brukeren.

I tillegg er følgende nevnt:

- ❑ Høringskontakten skal tilby oppfølging av høreapparatbrukerne, også i form av veiledning, batteriformidling m.m..
- ❑ Høringskontakten skal bistå i opplæringen av andre kommunalt tilsatte.
- ❑ Høringskontakten må sikre at brukerne vet hvem som er kommunens høringskontakt.
- ❑ Samarbeide med høringskontakt og/eller rehabiliteringskontakt i forhold til brukere med langvarige og koordinerte behov for tiltak, og i forbindelse med utarbeidelse av individuell plan.
- ❑ At høringskontakten skal være bindeleddet mellom brukeren, legen og høringsentral/øre-nese-halsspesialist.
- ❑ Høringskontakten bør samarbeide både med kommunelegen og andre instanser som arbeider med rehabilitering av høringshemmede.

Forslag til samarbeid

Ut over det som er nevnt ovenfor, foreslår kommunene følgende:

- ❑ Samarbeid med Høringsentralen om utarbeidelse av rutiner for samarbeid.
- ❑ Faste møter mellom Høringsentralen og kommunenes høringskontakter.
- ❑ Etablering av et forum hvor de ulike kommunenes høringskontakter kan møtes. Faste møter?
- ❑ Et mer aktivt samarbeid mellom høringskontaktene og Høringshemmedes Landsforbunds lokallag.

Veien videre

Ut fra dette vil Høringsentralen forsøke å utarbeide forslag til skriftlige samarbeidsavtaler med disse åtte kommunene, og bruke dette i en videre diskusjon med etatslederne i kommunene om samarbeid. Fordi det er så mye som er uavklart i forhold til statlig overtakelse av sykehusene, må dette skyves noe fram i tid. Bl.a. må det avklares om Høringsentralen får reisebudsjett for neste år, slik at sentralen blir satt i stand til å drive utadrettet virksomhet.

Gjennomgangen ovenfor må selvfølgelig tolkes med forsiktighet. Det er et faktum at hele 37 kommuner ikke har gitt til kjenne noe syn på hvordan de ønsker seg et samarbeid med Høringsentralen og høreapparatformidlingen. ❖

Adressat:

B

Konsulent for hørselshemmede

Ny adresse:
Konsulent for hørselshemmede Reidun Bastholm
Spesialpedagogisk senter i Nordland
Postboks 4263
8089 Bodø.

Besøksadresse: Notveien 17, 4. etasje

Telefon: 75 56 52 00
Teksttelefon: 75 56 52 45
Telefaks: 75 56 52 50
E-post: reidun.bastholm@ssn.nl.no ❖

Høreapparatoversikt

Hørselssentralen har laget et hefte med bilde og beskrivelse av mange av de mest brukte høreapparatene. Håpet er at heftet skal være en hjelp til å forstå brytere og knapper når dere står overfor en ny og ukjent høreapparatmodell. Heftet vil bli sendt ut til alle de kommunale hørselskontaktene og HLFs hørselshjelpere i løpet av oktober. ❖

Redusert tilbud til høreapparatbrukerne i nordfylket

Audiografen ved Narvik sykehus har fått innvilget et års permisjon. Stillingen vil derfor inntil videre bli stående vakant. Alle henvisningene for høreapparat-tilpasning er oversendt Hørselssentralen ved Nordland sentralsykehus.

I tillegg slutter audiografen ved Lofoten sykehus i november. Det antas at ny audiograf kan tiltre sommeren 2002. Det arbeides med innleie av audiograf ca. én uke i måneden fram til da. ❖

Venteliste ved Hørselssentralen Oppdatert 02.10.2001

	ANTALL PAS.	MAKS. VENTETID
Barn	0	0 måneder
Yrkesaktive pasienter med høreapparat, hvor apparatet ikke fungerer	10	5 måneder
Andre pasienter med høreapparat, hvor høreapparatet ikke fungerer	37	6 måneder
Yrkesaktive pasienter som ikke har høreapparat fra tidligere	32	6 måneder
Andre pasienter som ikke har høreapparat fra tidligere	77	7 måneder

Pasienter som venter på time til medisinsk undersøkelse hos øre-nese-halslege, står på venteliste ved Øre-nese-hals poliklinikk – ikke ved Hørselssentralen.

Fordi det nå er stopp i inntaket av nye pasienter for høreapparattilpasning ved Lofoten sykehus og Narvik sykehus, samtidig som Hørselssentralen fremdeles har 1,25 audiografstilling vakant, må en regne med lenger ventetid ved Hørselssentralen i tiden framover. Bare i løpet av september har antall personer på ventelisten økt med 57. ❖